

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 17 (877)

2019 m. spalio 19 d.
Išėina šeštadieniais

Romo Gurklio nuotr.

Savivaldybių pasiekimai įvertinti Auksinėmis krivūlėmis 4–9 p.

Minint Vietos savivaldos dieną, už ypatingus nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprinimui buvo įteikti „Auksinės krivulės riterio“ apdovanojimai Vištyčio seniūnijos seniūnui Bronislavui Politai, Švėkšnos seniūnijos seniūnui Alfonsui Šepučiui (centre) ir Kretingos rajono savivaldybės tarybos nariui, buvusiam merui Juozui Mažeikai. Juos pasveikino LSA prezidentas Jonavos rajono meras Mindaugas Sinkevičius (antras iš dešinės) ir LSA direktorė Roma Žakaitienė.

MIESTO TARYBOS SPRENDIMAS SUVIENIJO RAJONO BENDRUOMENES IR POLITIKUS	24–25 p.
IŠSKIRTINIS SUSITIKIMAS PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE	34–35 p.
AUKSINĖS KRIVULĖS RITERIAI 2019	39 p.

SAVIVALDYBIŲ PASIEKIMAI ĮVERTINTI AUKŠINĖMIS KRIVŪLĖMIS

*Į šventę atvykę
savivaldybių delegatai
pagerbti garsių atlikėjų
dainomis.*

Sena gera tradicija tęsiama. Ir šiemet, minint Savivaldos dieną, savivaldybėms įteikta 17 ministerijų ir kitų institucijų įsteigtų Aukšinių krivulių.

Panevėžio rajono savivaldybei Aukšinė krivulė įteikta „Už aktyviausią pastangą skatinti gyventojus prisijungti prie vandentiekio“. „Ši savivaldybė apdovanota už tai, kad jie vieninteliai Lietuvoje kompensuoja individualius vandens valymo įrenginius gyventojams. Tai sektinas pavyzdys ir kitoms savivaldybėms“, – teigia šios Aukšinės krivulės steigėja Aplinkos ministerija.

Klaipėdos miesto savivaldybei įteikta Aukšinė krivulė „Už elektrinio miesto viešojo transporto skatinimą ir plėtrą“. „Siekiamo plėtoti švarią ekonomiką ir klimatui neutralų transporto sektorių, todėl lietuviškų elektrinių autobusų gamyba ir naudojimas yra didelis žingsnis į ateitį, diktuojantis kursą ne tik rinkos dalyviams, bet ir vartotojams. Modernūs, švarūs ir tylūs autobusai taps patrauklia susisiekimo priemone kasdien keliaujantiems. Energetikos ministerija aktyviai palaiko alternatyvių ir netaršių transporto priemonių plėtrą ir kaip tik šiuo metu rengia teisinio reguliavimo mechanizmą, kuris paskatintų daugiau tokių inovatyvių sprendimų ir iniciatyvų“, – pažymi šios Aukšinės krivulės steigėja Energetikos ministerija.

Finansų ministerijos įsteigta Aukšinė krivulė „Už atsakingą požiūrį į efektyvų finansų valdymą“ apdovanota **Kelmės rajono savivaldybė**. „2019 metais Finansų ministerija atliko projektų, kurie gali būti finansuojami iš savivaldybės pasiskolintų lėšų, atranką. Projektai turėjo prisidėti prie regiono ar savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, taip pat mažinti savivaldybės biudžeto išlaidas ar didinti savivaldybės biudžeto pajamas. Buvo atrinkti 26 projektai iš 14 savivaldybių. Apdovanojimas skiriamas savivaldybei, pateikusiai projektą, kuris buvo įvertintas kaip naudingiausias“, – pasirinkimą komentuoja finansų viceministrė Loretą Maskaliavičienė.

Panevėžio rajono savivaldybė (meras Povilas Žagunis) apdovanota „Už aktyviausią pastangą skatinti gyventojus prisijungti prie vandentiekio“.

„Džiaugiamės, kad Klaipėdos pastangos viešojo transporto srityje diegti netaršias alternatyvas vertinamos ir laikomos pavyzdžiu visos šalies mastu“, – sakė Klaipėdos mero pavaduotojas Arvydas Cesiulis (centre).

Šiaulių miesto savivaldybei įteikta Krašto apsaugos ministerijos įsteigta Auksinė krivulė „Už nuolatinį ir glaudų ryšį su Lietuvos kariuomenės padaliniais“. „Džiaugiamės ilgamečiu bendradarbiavimu, nuolatiniu savivaldos ryšiu su Šiaulių įgulos kariniais vienetais, galimybe organizuoti renginius mieste. 2019 m. Šiauliuose įvyko net trys dideli renginiai visuomenei. Tradiciniu tapęs Lietuvos karių oro pajėgų rengiamas bėgimas kilimo–tūpimo taku „Runway Run“ Karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose 2019 m. balandį kvietė išbandyti jėgas įveikiant 3 tūkst. metrų nuotolį ir taip paminėti Alijanso, kurio narius nuo jo įsteigimo 1949 m. balandžio 4 d. sieja istorija, bendros vertybės ir siekiai, 70-meį.

Liepos 27 d. Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose įvyko atvira plačiai visuomenei skirta karo aviacijos šventė „Sakalo sparnai 2019“, skirta Lietuvos karo aviacijos šimtmečiui paminėti. Šventėje pasirodė įvairių NATO ir partnerių šalių kariniai orlaiviai, lankytojus džiugino viena garsiausių pasaulio akrobatinio skraidymo komandų – „Frecce Tricolori“ iš Italijos, išsiskyrė ir Belgijos karinių oro pajėgų demonstracinis naikintuvas F-16 „Dark Falcon“. Lankytojų akį ypač traukė ir renginyje pristatytas atkurtas istorinis lietuviškasis ANBO lėktuvas. Jubiliejinė aviacijos šventė sutraukė dešimtis tūkstančių žiūrovų iš visos Lietuvos.

2019 m. rugsėjį Šiaulių dienų metu organizuotos pilietiško žaidynės jaunimui „Aš esu pareiga“, kur kariškių, pasieniečių, ugniagesių ir pirmos pagalbos medikų parengtas išgyvenimo kritinėse situacijose užduotis vykdė užsiregistravusių žmonių komandos, o jas palaikė šimtai stebėtojų. Su Šiaulių savivalda buvo daug dirbama Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų plėtros klausimais, miestas geranoriškai sprendžia kylančias infrastruktūros problemas“, – teigia Krašto apsaugos ministerija.

Kultūros ministerijos įsteigta Auksinė krivulė „Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ skirta **Anykščių rajono savivaldybei** už intensyvią kultūrinę veiklą, gerai organizuotą ir matomą bendrume Lietuvos kultūros kontekste. „Dar 2015 metais pirmą kartą buvo parengta Anykščių rajono kultūros strategija „Anykščiai. Žmonės kuria“, kuri suformulavo pagrindines krašto 2015–2025 metų kultūros plėtros kryptis. Strategija numato darnią ir pažangią Anykščių krašto kultūros plėtrą, kultūros įtaką ilgalaikiai regiono raidai ir pabrėžia Anykščių krašto savitumą regiono, Lietuvos ir Europos kontekste. 2016 metais Anykščių rajono savivaldybė, siekdama tapti 2022 metų Europos kultūros sostine, dalyvavo konkurse ir pateikė projektą „Anykščiai. Kalbantis miestas 2022“. Anykštėnų pasirinkta kryptis kultūros įvairovę pristatyti per literatūrą labai sudomino projekto vertinimo ekspertus. Tai paskatino 2017 metais Anykščių rajono savivaldybės administraciją parengti paraišką jungtis į pasaulinį UNESCO kūrybiškų miestų (literatūros sritys) tinklą. Anykščių paraiška ir pasirinkta savita literatūros, kaip vietos miesto edukacinės platformos, kryptis įvertinta labai palankiai“, – Anykščių rajono savivaldybės požiūriu į kultūrą apibūdina Kultūros ministerija.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Aukso krivulė „Už bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis ir ambicingus planus šioje srityje“ apdovanoja **Tauragės rajono savivaldybę**. „Šiais metais pasiūlėme apdovanoti vieną savivaldybę už bendradarbiavimą su nevyriausybėmis organizacijomis ir ambicingus planus šioje srityje, nes nevyriausybiniis sektorius yra vienas pagrindinių partnerių,

Nukelta į 6 p.

Finansų ministerijos įsteigta Auksinė krivulė „Už atsakingą požiūrį į efektyvų finansų valdymą“ apdovanoja Kelmės rajono savivaldybė (meras Vaclovas Andriulis).

Šiaulių miesto savivaldybei įteikta Krašto apsaugos ministerijos įsteigta Auksinė krivulė „Už nuolatinį ir glaudų ryšį su Lietuvos kariuomenės padaliniais“.

Kultūros ministerijos įsteigta Auksinė krivulė „Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ skirta Anykščių rajono savivaldybei. „Anykščiai nuo seno garsėja aktyvia kultūrine veikla“, – sakė meras Sigutis Obelevičius.

plėtojant paslaugas gyventojams, vystant socialinius projektus, diegiant inovacijas, suartinant valstybės ir savivaldybių institucijas su visuomene.

Tauragės rajono savivaldybė šioje srityje pasirodė esanti tikras ledlaužis: atvirai bendradarbiauja su nevyriausybinėmis organizacijomis ir bendruomenėmis, įdiegė paraiškų ir projektų pateikimą per e. vartus, įtraukia bendruomenes ir gyventojus į sprendimų priėmimą, per iniciatyvą „Globali Tauragė“ palaiko ryšius su užsienyje gyvenančiais tauragiškiais, skatina įsitraukti nevyriausybines organizacijas ir bendruomenes į įvairias sporto užimtumo iniciatyvas.

Ši savivaldybė 7 proc. nuo lėšų socialinėms paslaugoms skiria nevyriausybinių organizacijoms remti, kai bendras savivaldybių vidurkis sudaro 4,93 procento“, – pasirinkimą motyvuoja šios Auksinės krivulės steigėja Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Auksine krivule „Už didžiausią pažangą gerinant eismo saugą“ apdovanota **Vilniaus miesto savivaldybė**. „Šiais metais Susisiekimo ministerija Auksinių krivulių laureato apdovanojimuose pasirinko nominuoti tas savivaldybes, kurios padarė didžiausią pažangą gerinant eismo saugą. Siekiant įvertinti savivaldybių nuveiktus darbus ir pasiekimus, buvo renkama informacija apie eismo saugumui gerinti įrengtas priemones, jų skaičių. Eismo saugumo srityje reikšmingus darbus per pastaruosius metus (2018–2019) atliko ne viena savivaldybė, tačiau vertinant atliktus darbus, jų svarbą ir skaičių išsiskyrė dvi savivaldybės – Vilniaus miesto ir Klaipėdos miesto – jos eismo saugos gerinimo darbų atliko daugiausia. Pasinaudodama Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšomis, Vilniaus miesto savivaldybė priemonių eismo saugai gerinti įrengė daugiausia: gatvėse prie ugdymo įstaigų, pėsčiųjų perėjose ir sankryžose ir kitose pavojingose vietose įrengta daugiau nei 100 greičio mažinimo kalnelių, 70-yje pėsčiųjų perėjų įrengtas kryptinis apšvietimas, 96 pėsčiųjų perėjos prie mokymosi įstaigų buvo naujai ženklinamos su akcijos „Apsaugok mane“ simboliais, nupiešta 700 simbolių. Naudojant savivaldybės ir Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšas 2018–2019 metais įvairiose gatvėse buvo įrengta 31 km šaligatvių, 46 km dviračių takų. Klaipėdos miestas taip pat investavo į eismo saugos gerinimo priemonių įrengimą naudodamas savivaldybės lėšas. Šiame mieste buvo įrengta 20 vienetų kryptinių pėsčiųjų perėjų apšvietimų, įrengta 0,676 km pėsčiųjų ir dviračių takų, 0,44 km kelio atitvarų, 0,625 km gatvių apšvietimo, įrengtos penkios naujos šviesoforais reguliuojamos pėsčiųjų perėjos“, – nuveiktus darbus apžvelgia Auksinės krivulės steigėja Susisiekimo ministerija.

Sveikatos apsaugos ministerija Auksinę krivulę įteikė **Klaipėdos rajono savivaldybei**. „Net 67 proc. švietimo įstaigų Klaipėdos rajone yra sveikatą stiprinančios mokyklos. Sveikatą stiprinanti mokykla – tai mokykla, kurioje, pasitelkiant mokyklos bendruomenę ir socialinius partnerius, ugdomi mokinių sveikos gyvensenos įgūdžiai, kuriama mokyklos bendruomenės sveikatai palanki fizinė ir psichosocialinė aplinka ir kuri įtraukta į Nacionalinį sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą. Be to, Klaipėdos rajono savivaldybė savo lėšomis prisideda prie visuomenės sveikatos priežiūros ikimokyklinio ugdymo įstaigose“, – rūpinimąsi rajono gyventojų sveikata pastebi ministerija.

Tauragės rajono savivaldybė socialinėje srityje pasirodė esanti tikras ledlaužis. „Savivaldybė 7 proc. nuo lėšų socialinėms paslaugoms skiria nevyriausybinių organizacijoms remti“, – sakė meras Dovydas Kaminskas.

„Už didžiausią pažangą gerinant eismo saugą“ apdovanota Vilniaus miesto savivaldybė. Mero pavaduotojas Vytautas Mitalas pasidžiaugė, kad Vilnius yra tarp pirmaujančių.

Sveikatos apsaugos ministerijos Auksinę krivulę įteikta Klaipėdos rajono savivaldybei.

Utenos rajono savivaldybė apdovanoja Aukšine krivūle „Už aukštus ugdymo rezultatus siekiant mokinių pasiekimų tolygumo“. Jos steigėja Švietimo, mokslo ir sporto ministerija teigia: „Šiemet apdovanojimą skyrėme vadovaudamiesi 2019 metų švietimo būklės apžvalga, skirta mokinių pasiekimų atotrūkių problematikai. Utenos rajono švietimo būklė pasižymi keliais išskirtiniais bruožais. Siekiant gerinti mokinių pasiekimus ir sumažinti skirtumus tarp miesto ir kaimo, tarp mergaičių ir berniukų, savivaldybėje daug dėmesio skiriama duomenimis grįstai vadybai. Be to, savivaldybė skyrė papildomų lėšų mokytojų kompetencijai tobulinti. Galima pasidžiaugti ir mokinių pasiekimais: 2018 metais 8 klasių mokinių pasiekimų rezultatai iš visų dalykų aukštesni už šalies vidurkį. Taip pat savivaldybėje padaugėjo švietimo pagalbos specialistų. Siekiant gerinti mokinių pasiekimus ieškoma galimybių mažinti socialinę atskirtį, 9 iš 10 savivaldybės seniūnijų veikia vaikų dienos centrai, sudaromos galimybės mokiniams dalyvauti neformaliajame vaikų švietime – šiose veiklose dalyvauja apie 75 proc. Utenos rajono savivaldybėje besimokančių mokinių. Mokyklose nuolat atnaujinamos virtualios ugdymosi aplinkos (išmaniosios klasės, interaktyvios lentos ir pan.).“

Aukšine krivūle „Už Lietuvoje įgyvendinto Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas“ apdovanoja **Širvintų rajono savivaldybė**. „Teisingumo ministerija siūlė apdovanoti vieną iš trijų pateiktų savivaldybių: Širvintų rajono savivaldybę už Lietuvoje įgyvendinto Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas, Vilniaus rajono savivaldybę už glaudų bendradarbiavimą prižiūrimų asmenų resocializacijos procese arba Šalčininkų rajono savivaldybę už glaudų bendradarbiavimą ir pagalbą užtikrinant veiksmingą probuojamųjų asmenų resocializaciją ir mažinant nusikalstamų veikų recidyvą. Sprendimą dėl apdovanojimo priima Savivaldybių asociacijos valdyba. Širvintų rajono savivaldybė viena pirmųjų Lietuvoje įgyvendino Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas. Ji nustatė informacijos apie Širvintų rajono savivaldybės administracijoje galimai rengiamus, padarytus ar daromus pažeidimus teikimo, informacijos apie pažeidimus priėmimo Administracijoje veikiančiu vidiniu informacijos teikimo kanalu, jos vertinimo ir sprendimų priėmimo tvarką. Visiems asmenims, kuriuos su administracija sieja ar siejo tarnybos, darbo arba sutartiniai santykiai, sudarytos sąlygos konfidencialiai pateikti informaciją apie galimus pažeidimus“, – paaiškina Teisingumo ministerija.

Akmenės rajono savivaldybei įteikta Aukšinė krivūlė „Už investicinės aplinkos gerinimą“. Šios krivulės steigėja Ekonomikos ir inovacijų ministerija teigia, kad ši savivaldybė apdovanojama už aktyvų darbą plėtojant laisvąją ekonominę zoną (LEZ). „Plėtojant LEZ ši savivaldybė aktyviai ieškojo priemonių ir galimybių, kaip užtikrinti visos reikalingos infrastruktūros įrengimą ir atvedimą. Nors projekto apimtys didelės ir veiklos kompleksinės, buvo užtikrintas efektyvus bendradarbiavimas su visomis suinteresuotomis pusėmis“, – pasirenkimą komentuoja ministerija.

Užsienio reikalų ministerija Aukšine krivūle „Už viešosios diplomatijos puoselėjimą“ apdovanojo **Šilutės rajono savivaldybę**. Kaip teigia šios krivulės steigėja, savivaldybė

Nukelta į 8 p.

Utenos rajono savivaldybė (meras Alvydas Katinas) apdovanoja Aukšine krivūle „Už aukštus ugdymo rezultatus siekiant mokinių pasiekimų tolygumo“.

Širvintų rajono savivaldybė (merė Živilė Pinskuvienė) viena pirmųjų Lietuvoje įgyvendino Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas.

Akmenės rajono savivaldybei (meras Vitalijus Mitrofanovas) įteiktos net dvi Aukšinės krivulės – „Už investicinės aplinkos gerinimą“ ir „Už investicijų pritraukimą ir verslo plėtrą“.

įvertinta už kelis ryškius darbus. Vienas jų – ženklus prisidėjimas prie Lietuvos–Indijos santykių puoselėjimo. Šiomet rugpjūčio 3 d. prie Mahatmos Gandžio ir jo draugo Hermano Kalenbacho paminklo Rusnėje surengtas iškilmingas renginys „Meniniai tiltai. Indija–Lietuva“, skirtas Indijos tautinio išsivadavimo judėjimo lyderio Mahatmos Gandžio 150-osioms gimimo metinėms paminėti. Taip pat surengtas pleneras, kuriame dalyvavo dailininkai iš Indijos, Nepalo, Sakartvelo ir Ukrainos. Šiomet buvo įsteigtas apdovanojimas „Abu-Ubhay“, skirtas už nuopelnus Lietuvos ir Indijos draugystei: specialus prizas – 3D spausdintuvu išspausdinta Rusnėje iškilusio paminklo M. Gandžiui ir jo draugui H. Kalenbachui, gimusiam Rusnėje, miniatiūrinė kopija. Šis prizas renginyje įteiktas Indijos garbės konsului Lietuvoje Rajinderiui Kumarui Chaudhary, savo darbais ir veikla prisidėjusiam prie Lietuvos ir Indijos santykių stiprinimo.

Kitas nuopelnas – nenuilstamos savivaldybės pastangos sutvarkyti ir išsaugoti Macikų lagerių kompleksą (Macikų nacistinės Vokietijos karo belaisvių stovyklos ir Sovietų Sąjungos gulago lagerių objekto kompleksas 1941–1955 m.). Macikų lageriai – unikalus, išskirtinės svarbos istorinės ir kultūrinės atminties kompleksas, itin reikšmingas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. Tai vienintelė vieta Lietuvoje ir viena iš retų vietų Europoje, kur taip glaudžiai persipina abiejų totalitarinių režimų žmonių kalinimo ir žudymo struktūros. Čia kalėjo, buvo kankinami ir mirė daugiau nei dvidešimties šalių piliečiai. Šią gegužę Vyriausybė pritarė Macikų komplekso sutvarkymo ir įamžinimo koncepcijai ir jos įgyvendinimo 2019–2024 m. veiksmų planui.

Trečias pripažinimą pelnęs darbas – nuoseklus ir visapusiškas Lietuvos filosofo, rašytojo Vilhelmo Storostos-Vydūno istorinio ir kultūrinio palikimo puoselėjimas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu Vydūno kultūros centre Kintuose.

Raseinių rajono savivaldybei įteikta Vidaus reikalų ministerijos įsteigta krivulė „Už bendruomeniškumo stiprinimą“. „Raseinių rajono savivaldybė jau 15 metų glaudžiai bendradarbiauja su kaimo bendruomenėmis, o jų savivaldybėje yra net 62. Savivaldybė gyventojų poreikiams pritaikė daug viešųjų erdvių, atsižvelgdama į konkrečių vietos bendruomenių nuomonę ir siūlymus. Bendruomenės kartu su savivaldybe aktyviai dalyvauja teikiant gyventojams viešąsias paslaugas. Kaimo bendruomenių lyderiams sudaromos sąlygos plėsti savo kompetencijas. Vietos bendruomeninių organizacijų atstovai nuolat dalyvauja sprendimų rengimo ir vertinimo procesuose, yra savivaldybės sudaromų komisijų, darbo grupių nariai“, – tai motyvai, nulėmę Vidaus reikalų ministerijos sprendimą.

Žemės ūkio ministerijos Aukštinė krivulė „Už sėkmingai įgyvendintus vandentvarkos projektus“ apdovanoja **Pasvalio rajono savivaldybę**. „Pasvalio rajonas pasižymi derlingomis melioruotomis žemėmis. Iš viso rajone nusausinta beveik 102 tūkst. ha žemės, iš jų daugiau kaip 91 tūkst. ha melioruota drenažu. Daugelis drenažo sistemų įrengta 1960–1980 m., šių sistemų nusidėvėjimas didesnis kaip 50 proc. Todėl, atsiradus galimybei pasinaudoti ES ir Lietuvos valstybės biudžeto finansine parama, Pasvalio rajono ūkininkai suskubo burtis į melioracijos sistemų naudotojų asociacijas ir kartu su projektų partnere Pasvalio rajono savivaldybės administracija teikti paraiškas Nacionalinei mokėjimo agentūrai paramai gauti pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. bei 2014–2020 m. programų veiklos

Užsienio reikalų ministerija Aukštinė krivulė „Už viešosios diplomatinės puoselėjimą“ apdovanojo Šilutės rajono savivaldybę (meras Vytautas Laurinaitis).

Raseinių rajono savivaldybei (meras Andrius Baurtonis) įteikta Vidaus reikalų ministerijos įsteigta krivulė „Už bendruomeniškumo stiprinimą“.

Žemės ūkio ministerijos Aukštinė krivulė „Už sėkmingai įgyvendintus vandentvarkos projektus“ apdovanoja Pasvalio rajono savivaldybę (meras Gintautas Gegužinskas).

sritį „Žemės ūkio vandentvarka“, daugiausia dėmesio skiriant drenažo sistemų rekonstravimui. Įgyvendinant projektus, o jų per šį laikotarpį (2007–2013 ir 2014–2020 m.) įgyvendinta 37, rekonstruota apie 3600 ha drenažo sistemų, įrengta daugiau kaip 845 km drenažo linijų. Bendra projektų vertė – apie 13 mln. eurų. Prie projektų įgyvendinimo Pasvalio rajono savivaldybės administracija vidutiniškai prisidėjo 5 proc. nuo visų projektų išlaidų. Atliktų drenažo sistemų rekonstravimo nauda ypač pasijuto lietingais 2017 metais. Kai visoje Lietuvoje, taip pat ir Pasvalio rajone, dėl per didelio kritulių kiekio žemdirbiai patyrė žymių nuostolių, pagal vandentvarkos projektus rekonstruotuose žemės plotuose nuostolių nepatirta arba jie buvo minimalūs“, – savivaldybės nuopelnus pristato Žemės ūkio ministerija.

Joniškio rajono savivaldybei Auksinę krivulę „Stipri bendruomenė – stipri Europa“ įteikė Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje. „Džiaugiamės, kad Joniškio rajono savivaldybė viena pirmųjų Lietuvoje inicijavo draudimą renginiuose naudoti vienkartinius plastikinius indus. Visa Joniškio rajono bendruomenė parodė įkvepiantį pavyzdį, kad įmanoma švęsti tausojant aplinką – nenaudojant vienkartinį plastikinių indų, be kurių dažnai neišsiverčiama švenčiant ne namuose. Bendruomenė parodė, kad galima keisti vartojimo įpročius ir požiūrį į plastiką. Tokios sąmoningų bendruomenių įgyvendinamos iniciatyvos ne tik padeda kurti švarią aplinką, bet ir prisideda prie ambicingų Europos Komisijos tikslų pakartotinai naudoti gaminius, mažinti aplinkos taršą ir klimato kaitos poveikį Europoje. Sąmoningos ir aktyvios bendruomenės be galo svarbios kuriant ekologišką Europos ateitį“, – sako Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius.

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba Auksinę krivulę „Už lyčių lygybės skatinimą“ įteikė **Kėdainių rajono savivaldybei**. „Šią savivaldybę pasirinkome dėl įdėtų pastangų pritraukiant mergaites į technologijų srities neformaliojo ugdymo veiklas ir renkant, analizuojant, stebint lyties aspektu išskirtus statistinius duomenis. Mergaičių pritraukimas į kultūriškai „berniukams labiau tinkamomis“ laikomas užimtumo sritis skatina mergaites ugdyti ir realizuoti savo gebėjimus ir potencialą, neapsiriboti „tradicinėmis moteriškomis“ laikomomis profesijomis renkantis specialybę. Atitinkamai lyties aspektu išskirtos statistikos rinkimas įgalina įstaigas organizuoti ir analizuoti veiklas taip, kad jose faktiškai dalyvautų abiejų lyčių asmenys“, – teigia Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba.

Auksinę krivulę „Už investicijų pritraukimą ir verslo plėtrą“ įteikta **Akmenės rajono savivaldybei**. „Lietuvos verslo konfederacijos nuomone, regionų gyvybingumas yra priklausomas nuo verslo investicijų ir naujų darbo vietų, todėl itin vertiname savivaldybes, kurios siekia kurti palankią aplinką investicijoms ir verslo vystymui. Šiemet „Auksinę krivulę“ už investicijų pritraukimą ir verslo plėtrą, atsižvelgę į konkrečius rezultatus – pradėtą statyti UAB „Vakarų medienos grupės“ gamyklą, kuri į Akmenės rajoną pritrauks 140 mln. eurų investicijų ir bus sukurta apie 150 naujų darbo vietų, bei iniciatyvų savivaldybės darbą, vystant Akmenės laisvosios ekonomikos zoną, nusprendėme skirti Akmenės rajono savivaldybei“, – rajono savivaldybės veiklą vertina krivulės steigėja Lietuvos verslo konfederacija.

Parengė Barbora Gaudutė ir Romas Girklys

Joniškio rajono savivaldybei (meras Vitalijus Gailius) Auksinę krivulę įteikta už sąmoningos ir aktyvios bendruomenės veiklą kuriant ekologišką Europos ateitį – „Stipri bendruomenė – stipri Europa“.

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba Auksinę krivulę „Už lyčių lygybės skatinimą“ įteikė Kėdainių rajono savivaldybės komandai (meras Valentinas Tamulis).

Šilutės rajono savivaldybėje – dvigubas džiaugsmas. Savivaldybė įvertinta už kelis ryškius darbus. Vienas jų – ženklus prisidėjimas prie Lietuvos – Indijos santykių puoselėjimo, kitas – Auksinės krivulėsriterio 2019 ženklas įteiktas Šilutės rajono Švėkšnos seniūnijos seniūnui Alfonsui Šepčiui.

GYVENIMAS SOSTINĖS PAŠONĖJE: PRIVALUMAI IR TRŪKUMAI

Justė BRIGĖ

Paskutinį lietaus prausiamą rugsėjo šeštadienį Pikeliškėse vykusioje Vilniaus rajono derliaus šventėje dalytasi duona, kultūra ir šio krašto tradicijomis. Svarbiausia šventės tradicija – dėkojimas Dievui ir žemdirbiams už duonos dovaną. Mišias aukojo Mickūnų Švč. M. Marijos Ėmimo į Dangų parapijos klebonas kunigas Valdemaras Ulčukevičius, jam talkino Vilniaus krašto dvasininkai.

„Šiandien tradiciškai dėkome Dievui ir ūkininkams už šių metų derlių. Svarbu, kad mes puoselėjame šias gražias Vilniaus krašto tradicijas, ir labai tikiuosi, kad šios tradicijos išliks. Šventas dalykas – dėkoti Dievui ir žmonėms, kurie žvelgdami į dangų su viltimi tiki, kad bus derlius ir duona ant mūsų stalų, – kalbėjo Vilniaus rajono merė Marija Rekst (nuotr. kairėje). – Džiaugiuosi, kad mūsų rajonas tampa vis gražesnis ir kad žmonės nori mūsų rajone gyventi.“

Laikydamosi gražios Derliaus šventės tradicijos, merė kartu su atvykusiais svečiais ir rajono gyventojais pasidalijo iš šių metų derliaus grūdų iškepta duona.

Į Vilniaus rajono Derliaus šventę atvyko Europos Parlamento narys Valdemaras Tomaševskis, Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, vidaus reikalų ministrė Rita Tamašunienė ir kiti garbingi svečiai. Tarp jų Ukrainos, Baltarusijos, Rusijos ir Azerbaidžano ambasadų atstovai, ES lenkų bendruomenių sąjungos prezidentas Tadeušas Adamas

Pilatas, draugijos „Wspólnota Polska“ vice-pirmininkas Ksyzstofas Lachmanskis, delegacijos iš Lenkijos, Vokietijos, Baltarusijos ir Ukrainos. Sveikinimo žodžius savo laiške skyrė Lenkijos prezidentas Andrzejus Duda. Jo laišką perskaitė Lenkijos Respublikos ambasados Lietuvoje atstovas Grzegorzus Poznanskis.

Per visą šventę svečius svetingai sutiko seniūnijų kiemeliai, kuriuose buvo galima ne tik pasivaikšinti, bet ir kuo seniūnijos gyvena sužinoti.

„Nemenčinė – vienintelis Vilniaus rajono miestas. Čia gyvena per 5000 gyventojų, – seniūniją pristato seniūnas Arturas Komarovskis. – Šie metai seniūnijai labai produktyvūs. Nemenčinėje baigta modernizuoti apšvietimo sistema. Seni šviestuvai pakeisti energiją taupančiais. Kitais metais bus pradėtas tvarkyti Nemenčinės centras. Parengtas rekonstrukcijos projektas. Taip pat parengtas techninis projektas, ir jau kitais metais planuojame pradėti aktyvaus laisvalaikio kom-

plekso statybas. Džiaugiamės, kad Vilniaus rajono savivaldybė šiam ES finansuojamam projektui pasirinko Nemenčinę. Tikimės, kad netrukus Nemenčinę su Vilniumi sujungs ir dviračių takai. Kadangi patogus susisiektis su Vilniumi, vis daugiau vilniečių keliai gyventi į Nemenčinę.“

„Mūsų seniūnija ribojasi su Vilniaus miestu, todėl turime labai daug naujakurių. O jiems reikalinga infrastruktūra. Tad labai daug dėmesio skiriame keliams ir esame dėkingi rajono savivaldybei, kad ji padeda mums įveikti išskylančius iššūkius, daug dėmesio skirdama seniūnijos keliams. Šiais metais Rudaminoje įgyvendiname eismo saugumo projektą, bus įrengti šilumotvoriai, apšvietimas. Numatyta ir per 2 mln. eurų Rudaminos pastatui vaiduokliui, internatu vadinamam, sutvarkyti. Ten bus įkurdinta Rudaminos meno mokykla ir Vilniaus rajono biblioteka. Taigi netrukus turėsime menų inkubatorių, – pasakoja Rudaminos seniūnijos seniūnas Juzefas Šatkevičius. – Džiaugiamės, kad per šiuos metus išasfaltuota apie penkis kilometrus kelių, sutvarkyta nemažai gatvių, daug kur įrengtas apšvietimas. Šiais metais patvirtintas ir Rudaminos herbas.“

Seniūnas pabrėžia, kad šalia Vilniaus esančios seniūnijos gyventojams net krizės metais negrėsė nedarbas. Seniūnijoje įsikūręs Vilniaus paukštynas yra sukūręs apie 1700 darbo vietų. Dauguma paukštyno darbuotojų – seniūnijos gyventojai.

Nemenčinės seniūnijos seniūnas Arturas Komarovskis
Vilniaus rajono derliaus šventėje.

Apie savivaldybės nuveiktus darbus gerinant seniūnijų gyventojų gerovę, regioninę politiką, iššūkius, kuriuos tenka įveikti, kalbamės su Vilniaus rajono mere Marija REKST.

Gerbiamejame mere, turtingi šventiniai seniūnijų kielmeliai rodo, kad šio krašto žmonės sugeba dirbti, sugeba šventes švęsti, o kaip savivaldybė prisideda šiais metais kuriant seniūnijų gyventojų gerovę?

Vilniaus rajono savivaldybė atsakingai ir kryptingai dirba ir deda visas pastangas, kad pateisintų savo gyventojų lūkesčius ir patenkintų jų poreikius svarbiausiose visuomenės gyvenimo srityse. Esame nusistatę pagrindinius prioritetus – sėkmingai pritraukti investicijas, tiksliai panaudoti ES paramą, kurti žmonėms ir verslui patogią infrastruktūrą, pakelti kaimiškų vietovių gyvenimo lygį, sudaryti sąlygas sveikam gyvenimo būdui.

Džiaugiamės šiemet galėdami tęsti pradėtus darbus ir bendruomenei jau netrukus pristatyti realizuotus projektus.

Vilniaus rajono savivaldybė visose seniūnijose investuoja į švietimo įstaigų infrastruktūrą. 2009–2018 m. rajone pastatyta dešimt naujų švietimo įstaigų pastatų ir priestatų. Daugiau nei 80 procentų švietimo įstaigų jau yra atnaujintos ir modernizuotos. Šiemet ketinama baigti Vilniaus rajono Mickūnų, Rukainių ir Nemėžio gimnazijų edukacinių erdvių modernizavimo projektus, kurių bendra vertė siekia 3 mln. eurų.

Taip pat, siekdami didinti socialinių paslaugų prieinamumą bendruomenėje ir užtikrinti reikiamą pagalbą, slaugą ir priežiūrą senyvo amžiaus žmonėms, šiemet planuojame įrengti socialinės globos namus senyvo amžiaus žmonėms Kalvelių seniūnijos Didžiosios Kuosinės kaime. Šio projekto vertė – apie milijoną eurų.

Siekiant vystyti susisiekimo vietiniais keliais infrastruktūrą ir sukurti vietos gyventojų poreikius atitinkančią, gyvenimui ir laisvalaikiui saugią, patrauklią ir patogią gyvenamąją aplinką, šiemet bus įgyvendintas Vietinės reikšmės gatvių transporto infrastruktūros vystymo Skaidiškių kaime (Nemėžio sen.) projektas, kurio vertė 1,5 mln. eurų.

Skatindami sveiką gyvenimą ir sporto kultūrą, siekiame sudaryti palankias sąlygas fizinio aktyvumo ir įvairių sporto veiklų plėtojimui, todėl džiaugiamės, kad per paskutinius kelerius metus pavyko sėkmingai įgyvendinti nemažai sporto infrastruktūros projektų. Aktyviam Vilniaus rajono gyventojų poilsiui įrengiami šeši nauji ir atnaujinti universalūs sporto aikštynai, taip pat sėkmingai veikia 2017 m. atidaryta Vilniaus rajono sporto mokyklos biatlono šaudykla.

Siekiant pagerinti Vilniaus rajono gyvenviečių infrastruktūrą ir patenkinti gyventojų poreikius, Vilniaus rajono savivaldybė inicijavo projektus, kuriuos įgyvendinant bus sutvarkytos Juodšilių ir Maišiagalos gyvenviečių viešosios erdvės. Abiejų projektų pabaiga numatyta 2021 m.

Kokia Jūsų nuomonė dėl ES paramos ateinančio laikotarpio ir kiek racionalus Vilniaus regiono išskyrimas?

Vilniaus regionas, kuris apima aštuonias savivaldybes, tarp jų ir sostinę, pastaraisiais metais įgyvendino nemažai įvairiausių projektų, finansuojamų ES paramos lėšomis. Pagal statistinius rodiklius jis lenkia kitus regionus, tačiau atsižvelgiant į tai, kad didžiausios investicijos eina į Vilniaus miesto savivaldybę, kitų savivaldybių rodikliai yra prastesni. Todėl manome, kad, siekiant ES paramos naujuoju finansavimo laikotarpiu, sostinė ir likusios Vilniaus regiono savivaldybės turėtų būti vertinamos atskirai, kas leistų kitoms regiono savivaldybėms pritraukti daugiau ES investicijų. Teikiama Europos Sąjungos finansinė parama turi reikšmingos įtakos Lietuvos regionų vystymuisi. Vertinant planuojamą Europos Sąjungos investicijų projektų finansavimo normas mažėjimą nuo 85 iki 55 proc. ir atsižvelgiant į tai, kad yra griežtai ribojamos skolinimosi galimybės, savivaldybės savo lėšomis nesugebės užtikrinti projektų kofinansavimo.

Šiuo finansavimo laikotarpiu regionai neturėjo daug galimybių skirstyti paramą pagal poreikį, t. y. buvo „iš viršaus“ nustatyta, pagal kokias priemones savivaldybės turėtų vykdyti projektus, nors kartais tokių poreikių net nebuvo. Tikiuosi, kad naujuoju finansavimo laikotarpiu regionų plėtros tarybos turės daugiau galių. Taip pat susiduriame su projektų finansavimo sąlygų aprašų pavėluotu tvirtinimu ir dažnu jų keitimu, dėl ko dažnai turime keisti investicinius, techninius ir kitus projektus, kas lemia padidėjusias projektų įgyvendinimo sąnaudas.

Be problemų, susijusių su regionine politiką, kokius iššūkius tenka įveikti Vilniaus rajonui ir kokią įtaką tam turi galiojanti įstatyminė bazė?

Vienas didžiausių iššūkių yra Vilniaus rajono susisiekimo komunikacijų būklės gerinimas. Pagal Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų naudojimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) mūsų rajono, kaip priemiestinio rajono, plėtros tendencijos yra nepakankamai objektyviai įvertinamos. Aprašas numato, kad savivaldybė gauna skaičiuojamųjų lėšų vietinės reikšmės keliams tiesti, taisyti ir prižiūrėti: pusė sumos – pagal savivaldybių teritorijose gyvenančių nuolatinių gyventojų skaičių; pusė sumos – pagal savivaldybės priklausančių kelių (gatvių) ilgį.

Manome, kad Apraše nepagrįstai lemiamą reikšmę skirstant lėšas turi nuolatinių gyventojų skaičius, o ne kelių (gatvių) apkrova, nes lėšos skiriamos kaip tik kelių (gatvių) remontui. Juk šis poreikis dažniausiai kyla dėl transporto priemonių srautų, o ne dėl gyventojų skaičiaus. Vilniaus rajono keliai ir gatvės yra vienos daugiausia pravažiuojamų sunkiasvorių ir lengvosios transporto priemonėmis, o tai lemia greitesnį jų nusidėvėjimą.

Kadangi rajonas yra priemiestinis, todėl tiek Vilniaus miesto, tiek rajono gyventojai naudoja bendrą vietinių kelių tinklą, kurio ilgis – daugiau kaip 2,5 tūkst. km. Iš jų tik apie 18 proc. yra asfaltuoti. Likę keliai yra su žvyro ar grunto danga. Be to, Vilniaus rajone yra įregistruotos 266 sodininkų bendrijos (vienoje bendrijoje vidutiniškai apie 200 sklypų), kurios šiuo metu jau tampa gyvenvietėmis su nuolat gyvenančiais miesto gyventojais. Pavasario–rudens laikotarpiu per 50 tūkstančių Vilniaus miesto gyventojų vyksta į kolektyvinius sodus.

Labai mažai sodų bendrijose, priemiestinėse gyvenvietėse gyvenančių piliečių deklaruoja savo gyvenamąją vietą rajone, todėl rajonas negauna atitinkamos dalies lėšų vietiniams keliams tiesti, taisyti ir prižiūrėti. Vilniaus rajono savivaldybei skiriamas kelių priežiūros ir plėtros programos (KPPP) ir savivaldybės biudžeto lėšos negali išspręsti rajono gyvenviečių svarbių gatvių rekonstravimo problemų. Savivaldybė kasmet iš savo biudžeto dažniausiai skiria tiek pat ar net daugiau lėšų vietinės reikšmės keliams tiesti, taisyti ir prižiūrėti, tačiau to neužtenka.

Manome, kad lėšų paskirstymo apraše neįvertintas eismo intensyvumas ir kelių (gatvių) apkrova, kurie nepalyginamai didesni mūsų priemiestinėje savivaldybėje, taip pat apraše nepakankamai objektyviai įvertinamos mūsų rajono, kaip priemiestinio rajono, plėtros tendencijos. Šis klausimas keliamas ne pirmus metus, tačiau nėra inicijuojami pakeitimai lėšų paskirstymo apraše.

Rudaminos seniūnijos komanda ir seniūnas Juzefas Šatkevičius (antras iš kairės).

Rajono meras Algis Kašėta (antras iš kairės) Grybavimo čempionato nugalėtojus apdovanojo įspūdinga juodosios keramikos taurė.

VARĖNOS KRYPTIS – SVEIKATINIMAS

Justė BRIGĖ, Rūta AVERKIENĖ

„Jei rajono gyventojai mūsų komandai patikėjo dirbti antrą kadenciją, vadinasi, jie mato pokyčius. Per pastaruosius ketverius metus pavyko pakeisti ir Varėnos miestą, ir rajono miestelius. Pavyko sutvarkyti ir Vasario 16-osios aikštę. Įgyvendinta daug projektų, kurių nesimato. Tai vandentvarkos, komunikacijos ir kiti projektai, svarbūs varėniškiams“, – nuveiktus darbus vardija Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius Alvydas Verbickas.

LŪKESČIUS PATEISINO

Administracijos direktorius A. Verbickas pasidžiaugė, kad savivaldybei pavyksta sėkmingai eiti pasirinkta kryptimi – plėtoti sveikatinimą, kuris neatsiejamas nuo fizinio aktyvumo ir sporto. „Jau treči metai sėkmingai veikia baseinas, atidarytas miesto stadionas, du lauko teniso aikštynai. Prie baseino baigiami įrengti vasaros futbolo, rankinio aikštynai. Sukurta infrastruktūra praplečia varėniškių, ypač jaunimo, laisvalaikio galimybes. Anksčiau vyravo rankinio užsiėmimai, o dabar atsirado ir krepšinis, ir plaukimas, ir tenisas, ir kitos sporto šakos“, – sako A. Verbickas.

„Varėnos rajono strategija – sveikatinimas ir, be abejo, sudarytos sąlygos sportuoti yra svarbi dalis užsibrėžtiems tikslams pasiekti. Skatinant gyventojų fizinį aktyvumą Varėnoje esame įrengę nemažai treniruoklių, vaikų žaidimų aikštelių. Žinoma, pasirinkdami sveikatinimą kaip strateginę rajono plėtros kryptį, pirmiausia tai siejome su mūsų gamta.

Kita kryptis – išvystytos sveikatinimo paslaugos, – strateginius planus apžvelgia Varėnos rajono meras Algis Kašėta. – Mes neturime tokių sanatorijų, kokiomis gali pasigirti Druskininkai, bet mūsų gamta labai tinkama reabilitacijai, senjorų namams. Padedant Vyriausybei, Varėnos rajono savivaldybei pavyko iš „Santaros“ klinikos perimti buvusio vaikų tuberkuliozės „Valkininkų pušelė“ pastatą. Nors dar tebesisuka teisiniai procesai, bet tikimės, kad ten netrukus įsikurs privatūs senelių globos namai. Galbūt panašioms paslaugoms teikti pavyks panaudoti ir atsilaisvinantį Merkinės pagrindinės mokyklos bendrabučio pastatą. Ir trečia mūsų rajono kryptis – sudaryti palankias sąlygas poilsiui ir gamtinio turizmo verslui. Mūsų miškai, kraštovaizdis sutraukia vis daugiau poilsiautojų, o tai galimybė verslui plėtoti.“

IR EMOCIJOS, IR JUDĖJIMAS

Tad tradicija tapusi ir septynioliktą kartą surengta Grybų šventė – viena galimybių pajusti gamtos artumą. Apie tai priminė ir šventės šūkis – „Varėna gamtos ritmu“.

Įžanginė Grybų šventės dalis – Lietuvos grybavimo čempionatas. Šiemet jis vienuoliktą kartą vyko grybinguose Marcinkonių kaimo miškuose prie Kastinio ežero. Į Grybavimo čempionatą šiemet vežė specialus Grybavimo čempionato traukinys iš pat Vilniaus. Dėl Varėnos rajono savivaldybės mero Algio Kašėtos įsteigtos taurės varžėsi 19 komandų iš įvairių Lietuvos regionų. Tik prieš startą dalyviai sužinojo, kad bus galima rinkti voveraites, žaliuokes, raudonviršius, šilbaravykius, na ir, žinoma, baravykus.

Trijų valandų grybavimo rezultatas – surinkti 97,732 kg grybų, iš jų 69 baravykai. Daugiausia grybų – 15,580 kg – rado jungtinė Alytaus ir Kaišiadorių komanda „Grybas“. Antrąją vietą laimėjo „Kalpokų“ komanda iš Kaišiadorių, surinkusi 13,221 kg grybų. Trečią vietą užėmė „Trakų raudonviršiai“. Ši komanda rado 12,301 kg grybų.

Nugalėtojams buvo įteikta mero Algio Kašėtos įsteigta įspūdinga juodosios keramikos meistro Petro Pretkelio sukurta taurė. Vienai nugalėjusios komandos porai tai buvo simbolinė dovana, nes jie grybavimo čempionatu paminėjo dvidešimt trečiąsias savo santuokos metines. Mažesnės šio meistro sukurto taurės buvo skirtos prizininkams. „Jauniausio grybautojo“ prizas įteiktas aštuonmečiui Danieliui Grudinskiui, „Vyriausio grybautojo“ – šešiasdešimt septynerių Kaziui Paškauskui. Didžiausią baravyką, svėrusį 646 gramus, radusiam Vyteniui Daugučiui taip pat atiteko prizas. Daugiausia baravykų – 24 – surado komanda „Giminės“, apdovanota šmaikščiausia „Alytiškių“ komanda. Ypatingas prizas įteiktas grybavimo čempionato dalyviui Rimui Čikotui iš Vašingtono, kuris sakė, kad yra grybavimo fanas ir grybauja nuo vaikystės. Grybavimo čempionato „siela“ Rimutė Avižinienė džiaugėsi, kad iš Amerikos atvykęs R. Čikotas puikiai kalba lietuviškai ir kaip tikras dzūkas be grybavimo negali gyventi.

STIPRI VARĖNIŠKIŲ BENDRUOMENĖ

Šiemet Grybų šventė smagiai šurmuliavo visame mieste – moderniai atsinaujinusiam Varėnos krašto legendų ir padavimų parke

svetingai kvietė apsilankyti ir vaikiausiomis spalvomis, skambiausiais garsais ir skaniausiais kvapais viliojantys seniūnijų kiemeliai.

Per šventės atidarymą susirinkusiuosius džiūkiškai pasveikino Varėnos rajono savivaldybės meras Algis Kašėta. Buvo perskaitytas ministro pirmininko Sauliaus Skvernelio sveikinimas.

„Grybų šventė yra puiki galimybė pasižliaugti patiems ir kitiems parodyti, kokia stipri Varėnos rajono bendruomenė. Tai proga savo partneriams pristatyti krašto grožį, aptarti įgyvendintus ir būsimus bendrus projektus“, – šventės svarbą apibūdina savivaldybės administracijos direktorius A. Verbickas.

O svečių ištis netrūko. Šventėje dalyvavo Lietuvoje reziduojantys užsienio šalių ambasadoriai ir ambasadų darbuotojai, Seimo nariai, svečiai iš užsienio šalių ir kitų savivaldybių, kurias su varėniškiais sieja ne vienų metų draugystė, atstovai.

APIE IŠŠŪKIUS IR PASITIKĖJIMĄ SAVIVALDA

Atvykus į Grybų šventę nebuvo galima nepastebėti išgražintų miesto parko, Vasario 16-osios alėjos. Kaip teigia rajono meras A. Kašėta, tvarkomos ir kitos Varėnos miesto erdvės. Pagražėjo ir rajono miesteliai. Sėkmingai įgyvendinami vandentvarkos projektai, modernizuojami namai. Kaip teigė meras, ieškoma galimybių ant ligoninės, Pirminės sveikatos priežiūros centro, baseino pastatų įrengti saulės jėgaines ir taip prisidėti prie klimato kaitos mažinimo. „Jau prieš kelerius metus atnaujintas miesto ir dalies rajono gyvenviečių apšvietimas, pakeičiant senus šviestuvus į ledinius“, – sako meras. Modernizuojami daugiabučiai gyvenamieji namai – ne tik patogumas gyventojams, bet ir aplinkos tausojimas.

„Darbų padaryta tikrai daug, bet Varėnos miestas ir rajonas labiau nei daugelis kitų savivaldybių susiduria su sunkumais kuriant darbo vietas. Didžiausias Varėnos rajono iššūkis, kaip teigia meras, yra darbo vietų kūrimas. Gyvendami miškų apsuptyje, mes neturime pramoninio potencialo ir darbo vietos pas mus yra aukso vertės. Daugelio verslų plėtrą riboja Miškų įstatymas, tad potencialiems investuotojams nelabai ką ir turime pasiūlyti. Vien turizmo sektorius nėra pajėgus patenkinti darbo vietų poreikio. Juolab kad šio sektoriaus plėtra labai susijusi su sezoniškumu. Žiemą daugelis kaimo turizmo sodybų ištuštėja. Dabar džiaugiamės, kad apie 80 darbo vietų planuoja sukurti Valkininkuose įsikursiantys senelių globos namai. Mūsų rajonui toks darbo vietų skaičius labai svarbus“, – mintimis dalijasi rajono meras A. Kašėta.

Kad ir kiek būtų kalbama apie centrinės valdžios ir savivaldybių santykius, vis dėlto centrinė valdžia savo sprendimais apsunkina veiklą. „Ir tokių sprendimų sąrašas būtų gan

didelis. Paminėsiu tik paskutinį. Įsigaliojo įstatymo nuostata, kad savivaldybė savo patalpas gali nuomot tik dešimčiai metų. Gerai, kad ir „Valkininkų pušelės“, ir vieną Merkinėje esantį pastatą išnuomojome 40 metų. Jei nebūtume spėję, labai abejoju, kad verslas šiais pastatais būtų susidomėjęs. Tai tik vienas pavyzdys, kaip centrinė valdžia „lengvina“ sąlygas savivaldybėms pritraukti verslą ir kurti naujas darbo vietas. Deja, kol kas jas tik sunkina. Žodžiais apie regionų plėtrą ir regioninę politiką prikurta ir prikalbėta labai daug, bet tai tik žodžiai“, – pabrėžia meras.

Didelių stebuklų nesitikima ir iš siūlomoms regionų specializacijos. „Specializacija vienaip atrodo popieriuje, bet gyvenime visiškai kitaip. Neįmanoma nuspręsti, kad Varėnos rajonas kažką darys ir kažko nedarys. Mes galime daug daryti, tik atrinkite mums rankas. Vietoje geriau matome, ko mums reikia. Centrinei valdžiai reikia didesnio įsiklau-

symo į atskiras savivaldybes, o ne pasitenkinti žvilgsniu iš paukščio skrydžio, – kalba Varėnos rajono vadovas. – Žinoma, neteisinga būtų vien tik peikti centrinę valdžią, kartais įsiklausu, bet galėtų įsiklausyti daugiau ir sprendimus priimti labiau pasitarusi su savivaldybėmis. Reikia suteikti daugiau teisių savivaldai ir labiau ja pasitikėti. Prisimenu, prieš gerą dešimtmetį, kai buvo sprendžiamas klausimas dėl administravimo valstybės žeme perdavimo savivaldybėms, kai kurie valstybės vadovai kategoriškai pasisakė, kad tos funkcijos perduoti savivaldybėms negalima, nes savivaldoje korupcija, gali būti piktnaudžiavimas. Rezultatas – beviltiškai ilgai sprendžiami žemės klausimai, dėl ko savivaldybės prarado nemažai investuotojų, o kilę skandalai parodė, kad korupcijos problema toli gražu ne savivaldybėse. Išankstinio nepasitikėjimo rezultatas – kova su pasekmėmis ir socialinių pašalpų skirstymas.“

Nepaisant lietaus per Grybų šventę gera nuotaika lydėjo ir rajono merą Algį Kašėtą (dešinėje), ir savivaldybės administracijos direktorių Alvydą Verbicką.

Visus svetingai pasitiko turtingi ir spalvingi bendruomenių kiemeliai.

MIESTO TARYBOS SPRENDIMAS SUVIENIJO RAJONO BENDRUOMENES IR POLITIKUS

Edmundas MALIŠAUSKAS

Kauno rajono savivaldybės taryba spalio 9 d. vieningai nepritarė Kauno miesto savivaldybės tarybos siūlymui prijungti prie miesto 99 Kauno rajono kaimus iš 13 seniūnijų. Tam prieštarauja ir 25 bendruomenės vienijanti Kauno rajono bendruomeninių organizacijų sąjunga (KRBOS), Kauno rajono ūkininkų sąjunga, kitos visuomeninės organizacijos.

PARAŠUS ĮTEIKĖ MINISTREI

Į Kauno rajono savivaldybės posėdį kvieštas Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis atsiuntė atsakymą, kad šiuo metu atostogauja. Joks kitas miesto atstovas taip pat neatvyko.

Prie Kauno rajono savivaldybės susirinko maždaug pusantro šimto protestuotojų, raginančių Kauno rajono tarybą atmesti Kauno miesto siūlymą. Žmonės skandavo: „Savivalda – ne verslas!“, „Norime būti kaimiečiais!“, „Okupacijai – ne!“.

KRBOS pirmininkė Eglė Juozapavičienė sakė, kad per trumpą laiką pavyko surinkti beveik 26 tūkstančių parašų, kuriuos sąjungos atstovai įteikė Vidaus reikalų ministerijai. Parašai bus renkami toliau.

„Visvaldo Matijošaičio užmojis sunaikinti gerai veikiančią savivaldybę prasilenkia su sveiku protu. Nepasitarus su bendruomene perbraižytas žemėlapis, kuriame daug gyventojų turinčios ir sutvarkytos gyvenvietės jungiamos prie Kauno, o Vainatrakio kapinės, Lapių sąvartynas, sodai paliekami kitai savivaldybei. Tai pasityčiojimas iš žmonių“, – piktinosi Kauno rajono bendruomenių lyderė.

SUSIRŪPINO IR SEIMO NARIAI

Tarybos posėdyje dalyvavusi Seimo narė Raminta Popovienė pabrėžė, kad šiuo ypatingos reikšmės klausimu savo poziciją turi pareikšti Ekonomikos ir inovacijų, Švietimo, Socialinės apsaugos, Sveikatos, Kultūros ministerijos.

„Esu susirūpinusi grėsminga situacija Kauno rajone, todėl Seime surengiau spaudos konferenciją, kreipiausi į savo kolegas Seimo narius, surinkau 46 parašus. Kreipėmės į prezidentą Gitaną Nausėdą, ministrą pirmininką Saulių Skvernelį, vidaus reikalų ministrę Ritą Tamašunienę, prašydami stabdyti šį chaotišką procesą, ardančią darnios savivaldos modelį“, – kalbėjo politikė.

Savivaldos ekspertas, habilituotas socialinių mokslų daktaras Gediminas Merkys pažymėjo, kad Kauno miesto sprendimas yra destruktivus, tarnaujantis siaurai interesų grupei, keliantis visuomenėje sumaištį.

Kauno rajono tarybos sprendimą nepritarė Kauno siūlymui prisijungti prie miesto palaiko rajono gyventojai.

„Būtų nedovanotina klaida suteikti tolesnę eigą tokiam demokratinę savivaldą griaušančiam dokumentui. Vidaus reikalų ministerijai jį turėtų grąžinti kaip visiškai neparengtą, nekompetentingą“, – tvirtino mokslininkas.

JOKIOS LOGIKOS IR ARGUMENTŲ

Kauno rajono meras Valerijus Makūnas pabrėžė, kad siūloma iniciatyva prieštarauja Vyriausybės „Baltojoje knygoje“ įtvirtintiems darnios regioninės savivaldos principams ir tikslams. Ji neparemta objektyvia statistika, nepagrįsta ekonominiais skaičiavimais.

Meras tvirtino, kad Kauno miesto savivaldybės sumanymas neturi jokių svarių argumentų: nei politinių, nei mokslinių, nei teisinių, nei ekonominių, nei moralinių.

Jis pažymėjo, kad Kauno miesto savivaldybė nepateikė jokių skaičiavimų, koks būtų poveikis ketinamai prijungti teritorijai, likusioms 12-ai seniūnijų ir paties Kauno rajono gyventojams. „Išrinkti gardžiausi kašneliai, paimant riestainį su didele skyde viduryje. Koks genijus gaiėtų normaliai administruoti tokią savivaldybę? Kodėl stumiame tūkstančius žmonių į socialinę atskirtį“, – retoriškai klausė V. Makūnas.

Likusi Kauno rajono savivaldybės dalis dėl menkesnio surenkamų pajamų kiekio netektų galimybės formuoti subalansuotą biudžetą, ji patirtų dar didesnę socialinę atskirtį. Po tokios pertvarkos kiltų sunkumų įgyvendinti Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos lėšomis finansuojamus projektus ir sumažėtų galimybė dalyvauti 2021–2027 m. laikotarpio kaimo plėtros programos priemonėse.

Kauno rajono ūkininkų sąjungos pirmininkė Genutė Staliūnienė pažymėjo, kad

planuojamoje prijungti prie miesto Kauno rajono teritorijoje yra beveik 1000 ūkininkų ūkių (arba 40 proc. nuo bendro pasėlių deklaruojančiųjų skaičiaus).

Tarybos narė Irena Marcinkevičienė prognozavo, kad įgyvendinus tokį sumanymą sutriktų Kauno rajono savivaldybės švietimo, sveikatos, socialinės, kultūros, sporto ir kitas paslaugas teikiančių įstaigų veikla. Tektų iš naujo pertvarkyti ugdymo įstaigų tinklą, sumažėtų galimybė įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, susijusius su įvairių projektų finansavimu ir jų tęstinumu.

Vicemerą Antaną Nesteckį pabrėžė, kad sprendimai turėtų būti socialiai atsakingi. „Suprastume, jei Kaunas prašytų prie miesto prijungti, pavyzdžiui, Vainatrakio kapines, kuriose laidojami kauniečiai. Deja, dabar daroma atvirkščiai: išrinktos geriausios teritorijos, o kapinės, sąvartynai ir sodai paliekami. Manau, kad Vyriausybė ir Seimas turėtų pasakyti tvirtą žodį ir kuo greičiau stabdyti šį procesą“, – sakė vicemerą.

SIŪLO BENDRADARBIAVIMO KELIĄ

„Esu įsitikinęs, ir tai įtvirtinta teisės aktuose – pirmiausia reikia ieškoti būdų problemoms spręsti ir tik išsėmus šias galimybes svarstyti apie galimą administracinę pertvarką“, – pabrėžė V. Makūnas.

Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkai yra atlikę „Kauno rajono gyventojų pasitenkinimo Lietuvos regioninės politikos „Baltojoje knygoje“ išdėstyta nuostata, kad viešųjų paslaugų kokybės ir efektyvumo galima pasiekti ne keičiant savivaldybių teritorijų ribas, bet susitarant savivaldybėms kaip lygiaverčiams partneriams.

Sprendimai dėl administracinių ribų kei-

timo galėtų būti priimami tik atlikus išsamią savivaldybių ekonominių ir socialinių rodiklių analizę. Ir tik tada, jei paaiškėtų, kad savivaldybių bendradarbiavimo mechanizmai nėra gana veiksmingi.

„Tikiu, kad Vyriausybė padės tašką šioje istorijoje, o mes su Kauno miesto vadovais vėl sėsime prie derybų stalo: kalbėsime apie tai, kaip įdiegti elektroninį bilieta, kurti bendrą infrastruktūrą, kaip pasirūpinti mūsų vaikais, teikti kitas viešąsias paslaugas“, – vylėsi V. Makūnas.

Į planuojamą darbo grupę bus kviečiami ne tik abiejų savivaldybių atstovai, bet ir kitų Kauno regiono savivaldybių merai, mokslininkai, ekspertai.

„Gyvename ne viduramžiais, o Europos Sąjungoje, kur nepriimtina skirstyti žmones, riboti jų pasirinkimo laisvę ar kažkaip papildomai apmokestinti. Kauno miesto ir Kauno rajono žmonės nuo seno gyveno kaip viena šeima, todėl nereikia jų dirbtinai priešinti. Juk nėra svarbu, kokioje savivaldybėje gyvename, svarbiau, kokia to gyvenimo kokybė“, – kalbėjo V. Makūnas.

BALSAS VAIENINGAI

Visi 25 posėdyje dalyvavę tarybos nariai balsavo už Kauno rajono savivaldybės tary-

bos sprendimą nepritari ti Kauno miesto siūlymui prijungti dalį Kauno rajono teritorijų.

Savo solidarią nuomonę raštu atsiuntė ir posėdyje negalėję dalyvauti tarybos nariai Jūratė Truncienė ir Saulius Davainis.

16 narių vienijančios LSDP frakcijos vardu kalbėjusi Violeta Boreikienė pabrėžė, kad Kauno miesto sprendimas yra nedemokratiškas, diskriminuojantis, galintis suardyti darnios savivaldos modelį.

„Europos šalyse taip pat veikia žiedinės savivaldybės, tačiau niekas jų neskuba naikinti. Berlyno meras neverkia, kad priemiesčių gyventojai stabdo jo plėtrą, niekas nestato užtvartų, neklausia, kur sumokėjai GPM, į kurį konteinerį išmetei nuogruožą, aš jau nekalbu apie vaikus. Priešingai nei verslas, Europoje savivaldybės sąveikauja ne konkurencijos, bet partnerystės ir kooperavimosi pagrindais. Kodėl mes negalime eiti šiuo keliu?“ – retoriškai klausė tarybos narė.

Ji pakvietė Kauno miesto savivaldybę, bendradarbiavimo pagrindu konsoliduojant paslaugas ir išteklius, kartu kurti Kauno regiono tapatybę, modernią viešojo transporto sistemą, didinti paslaugų prieinamumą ir kokybę.

„Linkiu mums visiems gyventi kaip europiečiams, be užtvartų ir sienų, ne kariauti, o

bendradarbiauti, ne diskriminuoti, o gerbti vienas kitą“, – sakė V. Boreikienė.

„Mes esame opozicijoje, bet kartu rūpinamės savo kraštu ir esame prieš destruktinius sprendimus“, – Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų (TS–LKD) frakcijos vardu kalbėjo Justinas Urbanavičius.

SUSITIKO SU PREZIDENTU

Ramučių bendruomenės centro pirminkė Greta Varnaitė-Venskienė kartu su bendruomenės nariais ir Karmėlavos Balio Buračo gimnazijos gimnazistais trumpam susitiko su prezidentu Gitanu Nausėda, atvykusiu į Kauno laisvojoje ekonominėje zonoje, Sergeičikų kaime, vykusias „Continental“ gamyklos įkurtuves. Susitikimo dalyviai taip pat mėgino atkreipti šalies vadovo dėmesį į susidariusią problemą.

Žmonės sakė, kad planuojama apklausa yra labai nedemokratiška, ir nuogąstavo, kad balsai gali būti klastojami. Dar blogiau – prijungimo iniciatoriai klaidina gyventojus, tvirtindami, kad vyks referendumas arba mini referendumas.

„Jei gyventojų nuomonė bus aiškiai išreikšta, okupacines schemas braizantys žmonės turės atsistoti ir pripažinti pralaimėjimą“, – sakė G. Nausėda.

DŽIUGUS AŽUOLO SUGRĮŽIMAS

Lina KOVALEVSKIENĖ

Prieš dvejus metus nuvirtęs šimtmetis Bėčiūnų kaimo ažuolas sugrįžo. Su ansamblio „Čiulbutė“ dainomis, kunigo pašventinimu ir gražiomis sveikinimo kalbomis visos bendruomenės šventėje spalio 12 dieną. Seniūno Jono Polito iniciatyva ir tautodailininko Svajūno Rimkevičiaus auksinių rankų prikeltas naujam gyvenimui, virtęs meno kūrinio ažuolas pasitinka kiekvieną į kaimą ateinantį ir atvažiuojantį. Ant jo kamieno, regis, viso krašto grožis pavaizduotas: ir gulsės, ir antys, ir smingantis žemyn erelis, ir renkančios giles voverės, ir žvaigždės, debesy, saulė ir mėnulis. Didinga, daug darbo ir pastangų ją sukurti ir pastatyti pareikalavusi skulptūra sveria apie 8 tonas. Ji primins čia žaliavusį daugiau nei 300 metų ažuolą galiūną. Šalia pastatytas ir meniškasis suolelis. O gyvenimas tęsiasi – šalia jau viltingai stiebiasi jauni ažuoliukai...

Seniūnas išdalijo atminimo dovanėles visiems pagalbininkams, o drožėjui dovanavo paties padarytą suolelį. Ignalinos rajono mero pavaduotojas Manfredas Žymantas ir savivaldybės administracijos direktorė Jūratė Balinskienė skulptūros autoriui įteikė padėką už jo kūrybingumą, talentą ir krašto puošimą. S. Rimkevičių ir seniūną taip pat sveikino Seimo narys Gintautas Kinduryš, bendruomenės vardu jiems dėkojo seniū-

naitė Dalia Greizienė. Skulptūra džiaugėsi Bėčiūnuose gyvenantis buvęs meras, rajono tarybos narys Henrikas Šiaudinis, kuriam teko pagelbėti įveikiant biurokratinę kliūtį ir gauti Kelių direkcijos leidimą skulptūrą statyti netoli krašto kelio.

Pats menininkas sakė, kad jam lengviau dirbti nei kalbėti, bet vis dėlto pasidalijo prisiminimais, kaip sulaukė seniūno skambučio gelbėti ažuolą, kaip vyko darbai, kaip

visa bendruomenė padėjo. Buvę ir sunkių minučių, tačiau įkvėpė išgirsti klebono Vido Smagurausko žodžiai, kad reikia siekti savo svajonę įgyvendinti.

Pasigrožėti skulptūra bus galima prisėdus ant ažuolinio suolelio, kuris labai dera su skulptūra. Seniūnas J. Polita minėjo, kad dar planuoja pastatyti ir skelbimų lentą, tokią pat menišką ir išskirtinę. Bėčiūnuose dabar gyvena 193 gyventojai.

IŠSKIRTINIS SUSITIKIMAS PANEVŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE

Justė BRIGĖ, Danutė POČIUVIENĖ

Spalio 10 d. Panevėžio rajono savivaldybė sukvietė buvusius rajono vadovus ir tarybos narius, dirbusius nuo 1990 metų, kartu paminėti Vietos savivaldos dieną ir Lietuvos savivaldos šimtmetį.

LAIKO TĖKMĖS PARODA

Šventė prasidėjo parodos „Panevėžio rajono savivalda atkūrus Lietuvos nepriklausomybę“ atidarymu. Savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Algirdas Kęstutis Rimkus simboliniu rankų susikibimu atidaryti istorinę parodą pakvietė savivaldybės tarybos narį Joną Kaušakį, buvusių kadencijų tarybos narius Marijoną Povilonienę, Petrą Valikonį, Petrą Šileiką. Parodą, kurioje publikuojama medžiaga apie Panevėžio rajono savivaldybės devynių kadencijų tarybas, pristatė ją parengusios Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė Rūta Bagdonienė.

Paskui susirinkusieji buvo pakviesti į konferenciją, kurioje buvo apžvelgti savivaldybės pastarieji darbai, prisimenamas savivaldos kelias.

SAVIVALDOS VINGIAI

„Šio renginio tikslas – pabūti kartu, pabendrauti, pamatyti vienas kitą ir keletą nuotraukų, kaip pasikeitė rajonas. Ir pamatyti pokyčius įvairiose srityse. Mes esame liudininkai visų įvykių ir darbų, vykusių nuo 1990 metų. Dalies žmonių jau nebėra tarp mūsų, tad pagerbkime jų atminimą tylos minute“, – savivaldos šimtmečiui skirtą konferenciją pradėjo Panevėžio rajono meras Povilas Žagunis.

Meras perskaitė gautus sveikinimus, kuriuos atsiuntė vidaus reikalų ministrė Rita Tamašunienė, Seimo nariai Guoda Burokienė ir Antanas Baura. Sveikinimo žodį tarė Seimo narys Petras Nevulis. Visi savivaldai ir čia dirbantiems žmonėms linkėjo sėkmės, nors savivaldos kelias toli gražu ne be vingių, kėlusių ir keliančių daug iššūkių.

„1919 m. spalio mėnesį Lietuvoje buvo išleistas pirmasis savivaldybių įstatymas, o praėjusių metų spalio 13 dieną sukako šimtas metų, kai šalyje buvo išplatinas Vyriausybės ir valstybės atsišaukimas dėl demokratiškų vietos valdžios rinkimų, – kalbėjo meras. – Anksčiau Lietuvoje veikė luominė savivalda. Rinkti atstovus į savivaldą teisę turėjo tik tam tikro luomo atstovai. Demokratinė savivalda, kurią mes dabar turime Lietuvoje, pradėjo kurtis nuo 1918 metų. Daugiausia demokratijos ir savarankiškumo savivaldybės turėjo 1918–1924 metais. Vėliau savivaldybių teisių apimtis siaurėjo. Nuo 1929 metų savivaldos

rinkimų teisė buvo labai apribota, apribotas savivaldybių savarankiškumas, o funkcijų buvo palikta gan nemažai. Apie ryškesnę savivaldą sovietiniais metais nėra net ko kalbėti. 1990 metų vasario mėnesį išleistu įstatymu vėl bandoma įteisinti demokratiją vietos savivaldoje. Per pastaruosius 28 metus vietos savivaldoje įvyko nemažai pasikeitimų. Daug diskutuota dėl didesnio savivaldybių savarankiškumo, joms perduodamų valstybės funkcijų. Daug kartų keitėsi ir pati savivaldybės rinkimų sistema. Nuo 2011 metų rinkimuose galėjo dalyvauti ir save iškęlę kandidatai. Nuo 2015 metų savivaldybių rinkimuose atsiranda ir visuomeninių rinkimų komitetų kandidatai. Tais pačiais metais įvyko ir tiesioginiai merų rinkimai. Merams suteikta šiek tiek galių, bet ne tiek, kiek tikėtasi. Užsienio šalyse meras dažniausiai yra ir visos savivaldybės administracijos vadovas. Kad taip būtų Lietuvoje, būtini Konstitucijos pakeitimai. Dabar meras liko tik tarybos pirmininko, bet ne administracijos vadovas. Tačiau tiesioginiai merų rinkimai sustiprino žmonių pasitikėjimą savivalda“, – pranešime teigė meras.

SVARBU IŠNAUDOTI VISAS GALIMYBES

P. Žagunis savivaldoje dalyvauja nuo 1990 m. Tada jis buvo išrinktas į rajono tarybą. Nuo to laiko tik vieną kadenciją nedalyvavo rajono tarybos veikloje. 2004 m. jam buvo patikėtos rajono mero pareigos. Ir jau penktą kadenciją dirba rajono meru. Vadovaudamasis didžiule darbo savivaldoje patirtimi, pašnekovas mano, kad savivaldybėms nepakanka turimų teisių. Mažai ką su savivaldos savarankiškumu turi biudžeto formavimas. Pašnekovo teigimu, jį savivaldybėms nuleidžia centrinė valdžia, o savivaldybės tik padalija tai, kas joms skirta. „Būtų gerai, jei savivaldybėms būtų paliekama daugiau mokesčių, skatinant jas aktyviau dirbti su verslu, kad būtų daugiau įplaukų, – svarsto P. Žagunis. – Kitas dalykas – ES finansuojami projektai. Savivaldybės tikrai efektyviau panaudotų tas lėšas, bet dabar to padaryti negali, nes labai griežtai pasakyta, kad paramos pinigais galima naudoti tik tai kryptimi ir ne kitaip. Savivaldos nėra, čia yra diktatas.“

Tai vienoje, tai kitoje savivaldybėje kylančios nesutarimai tarp mero ir tarybos daugumos formuoja nuomonę, kad išrinktas meras į savivaldybę turėtų ateiti su savo

Savivaldybėje atidaryta paroda primena Panevėžio rajono savivaldybės veiklą ir joje nuo 1990 metų dirbusius žmones.

komanda. Dėl tokių pasiūlymų Panevėžio rajono meras turi savo nuomonę. „Jei meras ateitų su savo komanda, tikriausiai tai jau būtų kita valdymo forma. Jei kalbame apie demokratiškai suformuotą savivaldybės valdymą, manau, komanda turi ateiti per rinkimus. Mero pareiga dirbti su ta komanda, kuria rajono gyventojai pasitikėjo, – teigia P. Žagunis. – Manau, dirbant reikia ieškoti tų galimybių, kurios naudingiausios savivaldybės veiklai. Jei imsime kritikos, be abejo, kiekvienoje srityje rasime ką kritikuoti, kas dabar ypač madinga. Aš nesiimu kritiko vaidmens, bet žiūriu, ką naudingo galime padaryti esamomis sąlygomis. Neieškoti kaltų, neieškoti priežasčių, o tiesiog dirbti su tuo, kas reikalinga, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu ir kitais teisės aktais.“

PAGERBTI SAVIVALDOS KŪRĖJUS

„Mes esame unikalūs, nes šiandien turime visus savivaldos vadovus, kurie dirbo nuo 1990 metų“, – pabrėžia P. Žagunis ir pakviečia juos pasidalyti ryškiausiomis akimirkomis ir to meto svarbiausiais tarybos sprendimais.

Kęstutis Virgilijus Henrikas Vaičiūnas 1990–1995 m. dirbo tarybos pirmininku. „Buvo daug ir sudėtingų sprendimų, o patirties nebuvo, nes tai buvo nauja valdymo forma. Vyko kolūkinio turto, valstybės turto, butų privatizavimas. Buvo ir interesai, ir kitų dalykų. Labai džiaugiuosi, kad visi 47 tarybos nariai buvo labai tolerantiški, nors požiūriai buvo labai skirtingi, – sakė pirmosios kadencijos tarybos pirmininkas. – Prisimenu, tada buvo priimtas sprendimas, kad į kiekvieną apylinkę, kurioje buvo pirmosios pakopos savivalda, būtina nors vieną kelią išasfaltuoti. Tas sprendimas dabar visiškai įgyvendintas.“

Kokių veiksmų savivaldybei tada tekdavo griebtis, pasakojo 1990–1992 m. rajono valdytoju dirbęs Kęstutis Galvičius. „Visur buvo

limitai, pajamos ir išlaidos buvo suplanuotos, laisvų pinigų nėra, visas sudėliota į lentynas. Prisimenu, dėl vieno svarbaus kelio tiesimo net teko atsakingo darbuotojo ir tuometinio susisiekimo ministro giminystės ryšius panaudoti. O kokios diskusijos vyko dėl aplinkkelio ir kitų dalykų“, – kalbėjo K. Galvičius.

Nors 1992–1995 m. rajono valdytoju dirbęs Vytautas Kriaučiūnas į šventę neatvyko, bet, kaip pabrėžė meras, tas laikotarpis taip pat buvo svarbus Panevėžio rajono plėtrai.

Pirmasis Panevėžio rajono meras Vytautas Liudvikas Šeštokas, savivaldybei vadovavęs 1995–1997 m., prisiminė ne pačius geriausius laikus – savivaldybę užpuolusias skolas, teisinius procesus. „Savivaldybė buvo ant bankroto slenksčio, slėgė didžiulės skolos. Manau, nė viena kadencija tikriausiai nepatyrė tiek stresų, kiek tada. Praėjo 24 metai, ir niekaip nepamirštu tos situacijos. Manau, sprendimas būti rajono meru buvo mano didžiausia klaida“, – prisiminimais dalijasi V. L. Šeštokas.

„Man išlikę patys geriausi prisiminimai iš to laiko. Gerų rezultatų galima pasiekti įvairiais keliais. Galima mylėti, džiaugtis, ir gerų rezultatų pasiekti“, – optimistine gaida šventinę nuotaiką sugrąžino 1997–2000 m. Panevėžio rajono meras Marijonas Kazys Jočys.

2000–2004 m. rajono meras Alfredas Pekeliūnas prisiminė kelionę į Olandiją, iš kur parsivežė žinių, kaip kurti bendruomenes ir kaip paskatinti jų veiklą. Matyt, tai išties turėjo nemenką įtaką, nes šiuo metu Panevėžio rajone sėkmingai veikia 66 bendruomenės. A. Pekeliūnas neslėpė, kad tie metai iš esmės pakeitė požiūrį į savivaldybę ir joje dirbančius žmones. „Kai atėjau į savivaldybę, buvau įsitikinęs, kad joje labai daug žmonių ir kad jie nieko neveikia. Ketinau pusę darbuotojų atleisti, bet pradėjęs dirbti pamačiau, kad žmonės dirba, ir labai daug dirba“, – teigė A. Pekeliūnas.

Panevėžio rajono meras P. Žagunis visiems buvusiems rajono vadovams įteikė padėkas, nes kiekvieno jų veikla – tai rajono savivaldybės kelias į esamus pokyčius.

ĮSIKLAUSANT Į ŽMONIŲ LŪKESČIUS

„Per 28 rajono savivaldybės gyvavimo metus padaryta labai daug. Tai didžiulis visos Panevėžio rajono bendruomenės pasiekimas. Savivaldybei nereikia jokių strategijų. Reikia išgirsti, ką sako rajono žmonės, ką sako bendruomenės. Ir kai sudėliojami jų norai, savivaldybės galimybės, pasiekiamas pats geriausias rezultatas. Tuo vadovaudamiesi ir turime tuos pasiekimus, kuriais šiandien džiaugiamės“, – kalbėjo rajono meras.

Siekdama sukurti gyventojams patogesnes gyvenimo sąlygas, Panevėžio rajono savivaldybė nusprendė kompensuoti 80 proc. gyventojų išlaidų, patiriamų įsirengiant individualius nuotekų valymo įrenginius. „Tai nemenki pinigai, bet svarbi pagalba

Švenčiant savivaldos 100-mečių tarybos nariai pasveikino ir ilgametį rajono merą Povilą Žagunį (stovi dešinėje).

Tvirtu rankų paspaudimu atidaryta savivaldai skirta paroda.

gyventojams, kuriems neturime galimybės centralizuotai teikti šią paslaugą“, – pabrėžia Panevėžio rajono meras. Už šį sprendimą savivaldybei įteikta Aplinkos ministerijos įsteigta Auksinė krivulė.

Konferencijos dalyviams pademonstruotas vizualinis savivaldybės veiklos pristatymas. Skaidrėse atskleisti įgyvendinti investiciniai projektai, statybos, atnaujintos viešosios erdvės, pasiekimai ir inovatyvūs sprendimai žemės ūkio, švietimo, medicinos, socialinėje, bendruomenių veiklos, kultūros, sporto ir kitose srityse.

Savivaldybės administracijos direktorius Eugenijus Lunskis konferencijos dalyvius supažindino su rajone įgyvendintais, šiuo metu įgyvendinamais, taip pat planuojamais investiciniais projektais, kylančiais šiandienos iššūkiais ir jų sprendimo galimybėmis.

„Bendra savivaldybės tarybos ir administracijos darbo nuostata – gyventojų gyvenimo kokybės gerinimas. Tai – pagalba sunkiau gyvenantiems, teritorijų tvarkymas, pagrindinių valstybės ir savivaldos funkcijų

užtikrinimas. Visa tai – darbas gyventojų bendruomenėms, tinkamas gyventojų interesų atstovavimas“, – kalbėjo administracijos direktorius.

Už gebėjimą bendradarbiauti ir paskatinti kitus siekti bendrų tikslų, profesinės veiklos naujovių paieškas meras įteikė padėką Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiajai specialistei Sigitai Jasiūnienei, o Finansų skyriaus vyriausiajai specialistei Reginai Masiliūnienei – už ilgametį profesionaliai atliekamą darbą finansų sistemoje, darbinės patirties perdavimą kitiems ir nuosirdų bendradarbiavimą.

„Savivaldybės administracijoje dirba daug puikių specialistų. Švietimo, kultūros ir sporto skyriui vadovauja Auksinės krivulės riteris Algirdas Kęstutis Rimkus. Tačiau savivaldybėje dirba daugiau žmonių, kuriems gali būti suteiktas šis garbingas vardas“, – sakė Panevėžio rajono meras P. Žagunis, kuriam 2014 m. suteiktas aukščiausias savivaldos apdovanojimas – Auksinės krivulės riterio vardas.

VILNIAUS MERAS: 13 PASIŪLYMŲ, UŽTIKRINSIANČIŲ LIETUVOS MIESTŲ AUGIMĄ

Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius (*nuotr.*) Vyriausybei ir Seimui įteikė pasiūlymų paketą, kuriuos įgyvendinus, pasak sostinės vadovo, spartėtų Lietuvos miestų augimas ir konkurencingumas. Pateikti pasiūlymai – nuo švietimo iki valstybinių institucijų išsikraustymo iš miesto centro.

„Vilniaus miestas yra gyvybiškai svarbus visos Lietuvos sėkmei, nes yra didžiausias, augantis, turintis didžiausią potencialą, pritraukiantis daugiausia talentų, iš Vilniuje kuriamos pridėtinės vertės nemaža dalimi finansuojamos viešosios paslaugos kitose Lietuvos dalyse. Tačiau šiuo metu šalyje galiojantis teisinis reglamentavimas nėra palankus savivaldybių veiklai. Todėl teikiu pasiūlymus, kuriuos įgyvendinus, neabejoju, naudą pajustų visi Lietuvos miestai ir padėtų atsiskleisti Lietuvos potencialui“, – teigia meras.

Žemiau pateikiama pasiūlymų santrauka – 13 idėjų, ką Lietuvos teisiniame reglamentavime siūlo keisti Vilniaus meras:

Biudžetas. Pakeisti įstatymo nuostatą, kad nuostolius dėl GPM mažinimo valstybė ir savivaldybės dalijasi per pusę, į realias valstybės ir savivaldybės biudžetų dydžio santykį atitinkančias proporcijas: 80 proc. tektų valstybei, 20 proc. – savivaldybėms.

Visos dienos mokykla. Teisės aktais įtvirtinti Visos dienos mokyklos finansavimo ir organizavimo principus ir finansuoti šią ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo dalį iš nacionalinio biudžeto.

Mokytojų padėjėjai. Mokytojų padėjėjų finansavimą perkelti į ugdymo proceso dalį, nes be jų negali būti užtikrintas sklandus specialiųjų poreikių vaikų ugdymas.

Mokytojų trūkumo problema. Ieškoti būdų didinti mokytojų atlyginimą, kaip reikšmingą būdą spręsti augančią mokytojų trūkumo problemą, ypač aktualią Vilniaus mieste, kur pragyvenimo lygis aukštesnis nei kituose Lietuvos miestuose.

NŽT veiklos gerinimas. Užtikrinti sprendimų Nacionalinėje žemės tarnyboje priėmimo operatyvumą, reaguojant į miesto ir investuotojų

poreikius, bei supaprastinti ir pagreitinti procedūras dėl valstybinės žemės sklypų perdavimo savivaldybių funkcijoms vykdyti.

Žemės sklypų konsolidacija mieste. Žemės įstatymu įtvirtintą žemės konsolidacijos teisinį reglamentavimą pritaikyti ir miestams, taip pagreitinant miesto teritorijų konversijos procesus.

Savivaldybių infrastruktūros įstatymas. Priimti šiuo metu Seimui pateiktą Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymą, kuris leistų darniau vystyti miestų infrastruktūrą ir sudarytų lygias galimybes vystytis prisidėti prie teritorijų plėtros.

Vizos gyventi ir dirbti Lietuvoje gavimas. Tobulinti dabar galiojančias Užsieniečių teisinės padėties įstatymo nuostatas, supaprastinant vizų išdavimo tvarką studentams, turistams, verslininkams, taip pat tobulinti įstatymą dėl leidimo gyventi Lietuvoje išdavimo.

LEZ steigimas Vilniaus regione. Vilniaus regione suformuoti pramoninę teritoriją su įrengta infrastruktūra, nes jai nesant, „Investuok Lietuvoje“ duomenimis, užsienio investuotojai pasirenka investicinius projektus įgyvendinti kitose šalyse.

„Sodros“ įmokų lubos. Mažinti „Sodros“ įmokų lubas, tokiu būdu siekiant skatinti užsieniečius ir reemigruojančius Lietuvos piliečius, kurie ketina dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujančią darbą.

Atsakomybė už šiukšlinimą. Numatyti didesnes baudas už aplinkos teršimą (įvertinant ir tai, kad padarinius gamtai dažniausiai turi šalinti pati valstybė), taip pat tobulinti baudų išieškojimo procesą.

Būsimų ir miestui reikalingų statinių įsigijimas. Papildyti Viešųjų pirkimų įstatymą ir kitus teisės aktus, kad būtų sudaryta galimybė įsigyti ne tik esamus, bet ir būsimus statinius. Tai padėtų greičiau spręsti darželių, mokyklų ir kitų viešiesiems poreikiams tenkinti reikalingų pastatų atsiradimą.

Valstybinių institucijų išsikraustymas iš miesto centro. Aktyviau skatinti ministerijų ir valstybinių įstaigų iškėlimo iš sostinės centro politiką, tokiu būdu prisidedant prie apmirusių centro dalių atgaivinimo ir efektyvesnio valstybės turto valdymo.

Rinkodaros ir komunikacijos skyriaus inf.

Mečislavo Ščepavičiaus pieš.

AUKSINĖS KRIVULĖS RITERIAI 2019

ALFONSAS ŠEPUTIS

Šilutės rajono Švėkšnos seniūnijos seniūnas

„Sužinojęs, kad esu siūlomas tapti Aukšinės krivulės riteriu, sutrikau. Pirmiausia – tokio įvertinimo visiškai nesitikėjau. Tad net aki-vaizdžiai parodyti, kad esu siūlomas tokiam garbingam apdovanojimui, negalėjau patikėti. Tik važiuodamas į Vilnių, kai pamačiau kolegų rankose gėles, tuo visiškai patikėjau, – prieš pat Aukšinių krivulių teikimo iškilmes jaudulio neslėpė būsimasis Aukšinės krivulės riteris. – Ir manau, kad tai ne mano asmeniškias, bet viso krašto žmonių, iniciatyvų ir triūso įvertinimas.“

Alfonsas Šeputis seniūnu dirba nuo 1995, o savivaldoje – nuo 1986 m. „Tada buvau paskirtas Švėkšnos apylinkės pirmininku“, – sako pašnekovas.

Didžiulė vadovavimo seniūnijai patirtis leidžia pastebėti įvairias šios vietos valdymo pakopos puses. „Vis dėlto seniūnijoms reikėtų suteikti daugiau savarankiškumo, – mąsto seniūnas. – Šiuo metu seniūnijų savarankiškumas labai susietas su vietos politikų požiūriu. Vienose savivaldybėse seniūnijoms labiau atsišamos rankos, kitose – mažiau. Tad daug kas priklauso nuo seniūno gebėjimo susikalbėti su vietos politikais.“

Seniūnas pasidžiaugia, kad į Šilutės rajono tarybą išrinkti net keturi Švėkšnos seniūnijos atstovai. „Kitos tokios seniūnijos rajone nėra, o tai reiškia, kad mūsų seniūnija politiškai yra aktyvi“, – pažymi A. Šeputis.

Seniūno teigimu, didžiausi Švėkšnos ypatumai – dvaras, bažnyčia, darbštūs, energingi ir sumanūs žmonės. Bendruomenės narių, sambūrių ir draugijų iniciatyva Švėkšnoje pradėtos rengti moliūgų šventės. Tą vakarą, kai seniūnui buvo teikiamas Aukšinės krivulės riterio vardas, Švėkšnos dvaro parką tradiciškai nušvietė tūkstančiai moliūgų žibintų, kuriuos skaptavo ne tik miestelio gyventojai, vaikai, bet ir iš kitur suvažiuavę šventės dalyviai.

Šiemet per Moliūgų šventę svečiams pirmą kartą atsivėrė ir trys naujos erdvės. Švėkšnos sinagogoje vyko filmo premjera, Šv. apaštalo Jokūbo bažnyčioje skambėjo vargonų muzika ir buvo galima į Švėkšną pasidairyti iš bažnyčios bokšto, Švėkšnos evangelikų liuteronų bažnyčioje skambėjo sakralinė muzika.

BRONISLAVAS POLITA

Vilkaviškio rajono Vištyčio seniūnijos seniūnas

„Esu labai pamalonintas sulaukęs tokio įvertinimo. Gyvenime toks dalykas atsitinka tik vieną kartą, ir tai yra pirmas toks svarbus apdovanojimas. Suprantu, kad mane įvertino ne tik Vištyčio seniūnijos gyventojai, kalbėję rengiant reportažą apie mano veiklą, bet ir Vilkaviškio rajono taryba, savivaldybės administracija, Lietuvos savivaldybių asociacija“, – kalbėjo Bronislavas Polita.

B. Polita Vištytyje dirba nuo 1986 m. „Darbas seniūnijoje malonus tuo, kad esi arčiausiai žmonių. Matai jų rūpesčius, jų problemas ir kažkiek prisidedi prie jų sprendimo. Ir jei sugebi jiems kažkuo padėti, tai suteikia didžiausią džiaugsmą, – patyrimais dalijasi seniūnas. – Tik, manau, seniūnijoms turėtų būti suteikiama daugiau savivaldos ir savarankiškumo. Tada būtų galima pasiekti dar geresnių rezultatų.“

Kiekviena seniūno diena nauja savo netikėtumais. Tarp jų, kaip teigia seniūnas, labai daug nuostabių akimirkų. „Labai malonu, kad už pagalbą žmogus padėkoja. Žmonių padėka – man didžiausias džiaugsmas“, – pabrėžia B. Polita.

Vištyčio seniūnijos ypatumas – čia Lietuva ribojasi su Lenkija ir Rusija. Miestelį skalauja Vištyčio ežeras, ir stebina prie jo įkurtas medžio ir metalo skulptūrų parkas, seniūnijos teritorijoje įsikūręs Vištyčio regioninis parkas saugo krašto ypatumus. Siekiant sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, parke įrengti

didysis ir mažasis Šilelio pažintiniai takai, kalnų slidinėjimo trasos su keltuvais, apžvalgos aikštelės, poilsiavietės.

JUOZAS MAŽEIKA

Kretingos rajono tarybos narys, buvęs rajono meras

„Savo gyvenimą su savivalda susieju 1990 metais, per vadinamųjų vietinių tarybų rinkimus. Tada penkeriems metams buvau išrinktas į Kūlpėnų apylinkės tarybą ir tapau tos tarybos pirmininku. Paskui ir prasidėjo. Net negaliu pasakyti, kiek tiksliai kadencijų buvau renkamas Kretingos rajono tarybos nariu. Tik Konstituciniam Teismui pripažinus, kad tarybos nariu negali būti mokyklos vadovai, kelerius metus nedirbau taryboje“, – ilgalaikę darbo savivaldoje patirtį prisimena Juozas Mažeika.

2003 m. J. Mažeika buvo išrinktas Kretingos rajono mero pavaduotoju ir šias pareigas ėjo iki 2009 m. 2009 m. jis tapo Kretingos rajono meru. J. Mažeika yra pirmasis tiesiogiai išrinktas Kretingos rajono meras. Per 2019 m. vykusius tiesioginius merų rinkimus jis atsisakė kandidatuoti, bet pasiliko dirbti rajono taryboje.

„Labai daug gražių prisiminimų paliko mero darbas. Išties malonu, kai pavyksta įgyvendinti svarbius projektus. O tie projektai – tai ir visos įvažos į Kretingos miestą, ir viešosios bibliotekos pastatas, ir Žemaitės alėja, ir mažųjų miestelių centrų sutvarkymas, ir vandentvarka. Darbų sąrašą galiu tęsti ir tęsti. Kai padarai kažką, ką mato visi, džiaugiesi kartu su visais. Deja, didžioji mero darbų dalis gyventojams yra nematoma“, – darbo meru akimirks prisimena Aukšinės krivulės riteris J. Mažeika.

Ir palinki: „Kadangi Konstitucija savivaldai suteikia teisę tvarkytis savarankiškai, linkiu, kad teisės aktais būtų sukurta visiškai savarankiška savivalda. Kol kas yra labai daug deklaracijų, bet savivaldybių savitvarka kol kas yra labai priklausoma nuo sostinėje veikiančių institucijų.“

SAVIVALDYBIŲ REITINGAI: KAUNO RAJONAS – TARP GERIAUSIŲ, KLAIPĖDA – TARP LYDERIŲ

Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) spalio 15 d. įvertino geriausiai besitvarkančias šalies savivaldybes. Tarp 54 mažesniųjų savivaldybių Kauno rajonas surinko 70 balų ir užėmė antrąją vietą – vos trimis balais atsiliko nuo Klaipėdos rajono.

Lietuvos savivaldybių indeksas sudaromas nuo 2011 m. Sudarant indeksą vertinamos gyventojams ir verslui svarbiausios sritys, kuriose sprendimus priima savivaldybės.

Lietuvos savivaldybių indekse gerai vertinamos tos savivaldybės, kurios taupo mokesčių mokėtojų pinigus, gyvena pagal pajamas, skaidriai naudoja biudžeto lėšas; savo veikla neriboja vartotojų pasirinkimo, skatina konkurenciją tarp paslaugas teikiančių įmonių ar įstaigų; mažina mokesčių našta, užtikrina palankias sąlygas verslui; efektyviai valdo turimą turtą ir parduoda tą turtą, kuris nėra būtinas pagrindinėms funkcijoms vykdyti;

atsisako nebūtinų, nepirminių savo funkcijų; savo funkcijoms vykdyti pasitelkia efektyviau veikiančią privatų sektorių; mažina administracinę ir biurokratinę naštą.

6 didžiųjų savivaldybių indeksas:

1. Vilniaus m., 2. Klaipėdos m., 3. Šiaulių m., 4. Kauno m., 5. Alytaus m., 6. Panevėžio m.

54 mažųjų savivaldybių geriausieji:

1. Klaipėdos r., 2. Kauno r., 3–4. Druskininkai ir Mažeikiai r.

KAUNO RAJONAS

Edmundas MALIŠAUSKAS

Kauno rajono savivaldybė penkis kartus buvo pirma, o 2012, 2017, 2018 m. ir šiemet užėmė antrąją vietą. Šių metų reitingas sudarytas remiantis 2018 m. statistiniais duomenimis.

Kauno rajonas pasižymi darnia plėtra: plėtojamomis laisvalaikio, turizmo ir verslo zonomis, šiuolaikiniu žemės ūkiu, mokslu. Pakaunę ypač pamėgo logistikos, transporto ir agroserviso įmonės. Karmėlavos seniūnijoje esančioje laisvojoje ekonominėje zonoje įvyko tikras proveržis – čia pradėjo veikti „Continental“, „Hellas“, „Hollister“, kitų garsių bendrovių gamyklos.

Savivaldybėje gyventojų nuolat daugėjo, o grynosi migracija sudarė vos 2,4 proc. Statybų leidimų skaičius, tenkantis tūkstančiui gyventojų, taip pat buvo vienas aukščiausių šalyje.

„Gyventojų skaičiaus augimas džiugina, tačiau kartu ir kelia nemažai iššūkių, nes reikia daugiau darželių, pradinė mokyklų, nuolat optimizuojame ugdymo įstaigų tinklą“, – kalbėjo Kauno rajono meras Valerijus Makūnas.

Be ekonominių rodiklių, geriau atrodė ir socialiniai rodikliai, palyginti su šalies vidurkiu (9,4 proc.), mažas nedarbas (7,4 proc.),

nedidelis išmokamų socialinių pašalpų dydis (1,4 proc., šalies vidurkis – 3,8 proc.).

Ekspertai taip pat gerai įvertino ir mokesčių sritį. Nekilnojamojo turto tarifas siekė 0,5 proc. (šalyje vidutiniškai 0,7 proc.), vidutinė verslo liudijimų kaina 20 eurų (šalyje 96 eurai).

KLAIPĖDA

LLRI sudaromame savivaldybių indekse Klaipėdos miesto savivaldybė išlieka tarp lyderių. Tarp geriausiai besitvarkančių didžiųjų miestų savivaldybių Klaipėda šiemet užėmė antrąją vietą – mini maliu skirtumu atsiliko nuo Vilniaus miesto savivaldybės.

Laisvosios rinkos instituto ekspertai pažymi, kad Klaipėda su sostine eina koja kojon – čia dalis socialinių rodiklių, tokių kaip socialinių pašalpų poreikis, buvo geriausi, o savivaldybė mažai įsiskolinusi. Tyrimo taip pat pabrėžiama, kad Klaipėda pritrauktomis investicijomis nusileidžia tik Vilniui, nedarbo lygis mieste mažesnis už vidutinį, ilgalaikių bedarbių skaičius mažiausias tarp didžiųjų savivaldybių, savivaldybė turi mažiausią skolą iš didžiųjų

miestų, o savivaldybės administracijos išlaikymas kainavo santykinai pigiausiai. „Išlaikyti lyderystę – didžiulis iššūkis, kurį Klaipėda drąsiai sutinka ir įveikia. Tai, kad esame pavyzdžiu tiek pagal socialinių problemų sprendimą, tiek pagal įsiskolinimų ir skolų valdymo kriterijus, liudija, kad miestas gyvena ir dirba atsakingai. Šis įvertinimas ir džiugina, ir įkvepia, tačiau tai jokių būdu nereiškia, kad galime atsikvėpti, pailsėti ir snustelėti. Tuo pat metu reikia aiškiai įvardyti, kad mūsų laukia dar daug spęstinių klausimų ir iššūkių, kuriuos privalome bendromis jėgomis įveikti“, – sako Klaipėdos meras Vytautas Grubliauskas.

Klaipėdos miesto savivaldybės inf.

